

Bruselj, 21. marec 2018
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0063 (COD)

7403/18
ADD 3

JAI 245
JUSTCIV 69
EF 85
EJUSTICE 18
ECOFIN 270
DRS 15
COMPET 176
EMPL 120
SOC 160
CODEC 427
IA 74

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	14. marec 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	SWD(2018) 76 final Part 1/2
Zadeva:	DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE POVZETEK OCENE UČINKA Razvoj sekundarnih trgov za nedonosne kredite z odpravo nepotrebnih ovir za servisiranje kreditov s strani tretjih oseb in prenos kreditov (del 1/2) ter Pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem (del 2/2) Spremni dokument k predlogu DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s premoženjem

V prilogi vam pošiljamo dokument SWD(2018) 76 final Part 1/2.

Priloga: SWD(2018) 76 final Part 1/2

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.3.2018
SWD(2018) 76 final

PART 1/2

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Razvoj sekundarnih trgov za nedonosne kredite z odpravo nepotrebnih ovir za servisiranje kreditov s strani tretjih oseb in prenos kreditov (del 1/2)

ter

Pospešeno izvensodno uveljavljanje pravic iz zavarovanja s premoženjem (del 2/2)

Spremni dokument

**k predlogu DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o skrbnikih kreditov, kupcih kreditov in poplačilu iz naslova zavarovanja s
premoženjem**

{COM(2018) 135 final} - {SWD(2018) 75 final}

Povzetek
Ocena učinka o razvoju sekundarnih trgov za nedonosne kredite z odpravo nepotrebnih ovir za servisiranje kreditov s strani tretjih oseb in prenos kreditov
A. Nujnost ukrepanja
Zakaj? V čem je težava?
V delih bančnega sektorja EU so se po finančni krizi in krizi državnega dolga ter recesijah, ki so sledile, nakopičili nedonosni krediti. Višje ravni nedonosnih kreditov vplivajo na finančno stabilnost, saj ovirajo donosnost in potencialno tudi vzdržnost prizadetih institucij, prek zmanjšanja bančnih kreditov pa vplivajo tudi na gospodarsko rast. Posledično imajo negativen učinek na delovanje bančne unije in na oblikovanje unije kapitalskih trgov. Da bi nadalje obravnavali izzive, povezane z visokim številom nedonosnih kreditov v Evropi, akcijski načrt za reševanje problema slabih posojil v Evropi različne institucije poziva, naj sprejmejo ustrezne ukrepe. Eno od ključnih področij politike v načrtu je razvoj in krepitev delovanja sekundarnih trgov za nedonosne kredite, zlasti odprava ovir za prenose nedonosnih kreditov z bank na druge subjekte in usklajevanje zahtev za skrbnike kreditov. Majhna udeležba nebančnih institucij je privedla do nizkega povpraševanja, šibke konkurence in nizkih nakupnih cen na sekundarnih trgih, kar banke odvrača od prodaje nedonosnih kreditov. Dejavniki, ki investitorje v nedonosne kredite odvrača od vstopa na trg, je zlasti težavnost dostopa do skrbnikov kreditov, ki so tretje osebe in ki so bili do nedavnega v večini držav članic EU odsotni, delujejo pa na segmentiranih trgih.
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
Države članice imajo zelo različna pravila za tretje osebe, ki pridobijo nedonosne kredite od bank, in pravila za ponujanje storitev servisiranja kreditov, kar omejuje prost pretok nedonosnih kreditov in naložbene priložnosti za investitorje iz tretjih držav. Splošni cilj je spodbuditi povpraševanje po nedonosnih kreditih z ustvarjanjem večje baze investitorjev, kar bi se doseglo z zmanjšanjem ovir za vstop na trg, in posledično tudi s povečanjem konkurence med investitorji. Olajšanje čezmejne širitve skrbnikov kreditov bi jim omogočilo, da dobijo dostop do ekonomije obsega, si konkurirajo za čezmejne posle in storitve nebančnim investitorjem v nedonosne kredite ponujajo po nižjih cenah. Večja udeležba podjetij iz tretjih držav bi povečala učinke večje konkurence na cene nedonosnih kreditov in provizije za servisiranje kreditov. Hkrati je treba zagotoviti, da se ohranijo pravice kreditogjemalec, če se kredit prenese z banke na nebančno institucijo.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
Brez ukrepanja na ravni EU bodo nacionalni trgi za nedonosne kredite in skrbnike kreditov ostali razdrobljeni in slabo razviti. Čeprav okvir enotnega trga ne bi v celoti odpravil razdrobljenosti, bi ukrepi EU spodbudili čezmejno širitev investitorjev in skrbnikov kreditov, s čimer bi se približali skupni bazi investitorjev iz vseh držav članic EU. Dodana vrednost ukrepanja na ravni EU je tudi v tem, da države članice spodbuja k večji dejavnosti pri zmanjševanju regulativnih ovir za vstop na trg, čeprav bi nekoordinirani ukrepi politike na nacionalni ravni poslabšali obstoječo razdrobljenost trga.
B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
Vzpostavitev sklopa nezavezujočih skupnih načel, ki so osredotočena na najpomembnejše ovire za vstop na trg v državah z visoko stopnjo nedonosnih kreditov, bi lahko zmanjšala omejitve, povezane s prenosom nedonosnih kreditov in servisiranjem kreditov v državah članicah, kjer je to najbolj potrebno, ne bi pa ustvarila enotnega trga. Direktiva, ki omogoča uporabo čezmejnega opravljanja dejavnosti, bi lahko povečala bazo investitorjev v nedonosne kredite in konkurenco na trgih za storitve servisiranja kreditov, državam članicam pa bi še naprej omogočala urejanje nacionalnih posebnosti. Uredba z enotnimi pravili, ki omogoča čezmejno opravljanje dejavnosti ter zajema pravila o vstopu in ravnanju za investitorje in skrbnike kreditov, bi bila najboljša možnost za hitro povečanje baze investitorjev v nedonosne kredite in zmanjšanje trenutnega visokega obsega nedonosnih kreditov v EU, zlasti v nekaterih njenih državah članicah. Enotna pravila bi prinesla rezultate, ki so najbližje enotnemu trgu, vendar bi lahko pomenila, da bi postal vstop na trg dražji v tistih državah članicah, v katerih je že preprost, zato bi jih bilo treba oblikovati tako, da dodatne ovire zmanjšajo na najnižjo možno mero.

Prednostna možnost je zavezujoč pravni instrument, s katerim se uskladijo pravila glede vstopa in ravnanja za kupce kreditov in skrbnike kreditov. Ali bi bilo to treba storiti v obliki uredbe ali direktive, bo odvisno od prednostnih usmeritev politike in od tega, ali bo prednostna naloga izbira ukrepa, ki je najučinkovitejši, ali ukrepa, ki pušča več prostora za presojo državam članicam.

Kdo podpira katero možnost?

Medtem ko prevladujoča večina odgovorov na javno posvetovanje potrjuje, da so trenutna velikost, likvidnost in struktura sekundarnih trgov za nedonosne kredite v EU ovire za upravljanje in reševanje vprašanja nedonosnih kreditov v EU, in večina podpira okvir EU za investitorje v nedonosne kredite, je delež manjšine znaten (skoraj tretjina). Občutna večina podpira okvir EU za skrbnike kreditov. Samo manjšina temu nasprotuje ali se je vzdržala. Skoraj vsi sodelujoči, ki podpirajo okvir EU za skrbnike kreditov, se zavzemajo za to, da bi okvir zajemal ureditev izdaje dovoljenj, približno polovica pa predlaga, naj ureja njihov nadzor. Več jih podpira ukrepe za dostop do podatkov in izboljšanje preglednosti podatkov.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Vse možnosti bi zmanjšale stroške vstopa za investitorje v nedonosne kredite in skrbnike kreditov ter investitorje v nedonosne kredite spodbudile k širjenju dejavnosti na slabo razvite tržne segmente v EU. Če bi te možnosti investitorjem v nedonosne kredite in skrbnikom kreditov omogočile poslovanje po vsej EU, bi se povečala konkurenca, kar bi privedlo do višjih nakupnih cen za nedonosne kredite in nižjih stroškov za servisiranje kreditov. Skrbniki kreditov bi imeli koristi od možnosti dostopa do ekonomije obsega na enotnem trgu. Kvantifikacija je možna samo po najboljših močeh z uporabo nezadovoljivih podatkov in metodologije, pri kateri je mogoče izpodbijati vsak korak. Kaže velik vpliv na prodajo nedonosnih kreditov, tj. prodaja bi se lahko s trenutnih 100 milijard EUR na leto v EU kot celoti povečala na med 103 in 115 milijard EUR po enem letu, odvisno od izbrane politike. Ti ukrepi bi v nekaterih državah članicah pripomogli k zmanjšanju deležev za pol odstotne točke. Ker različne možnosti politike vplivajo na omejeno število akterjev, ki so banka prodajalka, potencialni kupec, skrbnik kreditov in končni dolжник, bi bil glavni učinek prav tako povezan s temi deležniki.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Potrebno preoblikovanje zakonodaje in njeno izvajanje bo povzročilo enkratne stroške na ravni EU in nacionalni ravni. Nekatere države članice se bodo morda soočile s povečanim povpraševanjem pri pridobivanju in izdaji dovoljenj za investitorje v nedonosne kredite in/ali skrbnike kreditov, kar bi pomenilo višje upravne stroške, razen če pristojbina, ki se zaračuna za postopek izdaje dovoljenja, v celoti pokrije te stroške. Pomanjkanje podatkov in raznovrstnost omejenih razpoložljivih podatkov preprečujeta oceno stroškov. Neposredni vplivi na okolje se ne pričakujejo.

Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?

Manjši investitorji v nedonosne kredite in družbe za servisiranje kreditov bi imeli prekomerne koristi, ker bi se njihovi stroški zagotavljanja skladnosti z zakonodajo relativno bolj zmanjšali glede na njihove skupne stroške. Vpliv na visoko zadolžena MSP bo odvisen od ravnanja posameznih skrbnikov kreditov. Odvisno od posameznega subjekta jim bodo skrbniki kreditov morda bolj kot banke pomagali, da najdejo ustrežnejši profil odplačevanja kreditov, vendar lahko obstoječe pravice kreditojemalca uporabljajo strožje kot banke. Na splošno bi morale biti izboljšano okolje za banke, ki bodo lahko nedonosne kredite s prodajo prenesle iz bilanc, pozitivno za sektor MSP kot celoto, saj bo dalo bankam možnost, da povečajo posojanje podjetjem, ki so sposobna preživeti.

Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?

Znatni učinki na nacionalne proračune in uprave se ne pričakujejo. Ciljno usmerjeno zmanjšanje stroškov zagotavljanja skladnosti bi lahko zmanjšalo upravno breme za javni sektor.

Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?

Čeprav se pravno razmerje med končnim dolžnikom in imetnikom dolga s prenosom nedonosnega kredita z banke na nebančnega investitorja ne spremeni, velika večina sodelujočih v javnem posvetovanju meni, da bo vključitev skrbnikov kreditov, ki so tretje osebe, izziv za obstoječe pravice zaščite dolžnikov. Glede na to, da nekatere države članice za zaščito potrošnikov v kreditnih razmerjih trenutno uporabljajo pravila za skrbnike kreditov, bi okvir EU lahko vključeval tudi zaščitne ukrepe za pravice kreditojemalcev.

D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?

Komisija bo vzpostavila program za spremljanje dosežkov, rezultatov in učinkov te pobude. V tem programu spremljanja se bodo določili načini za zbiranje podatkov in drugih potrebnih dokazov. Komisija bo pet let po začetku veljavnosti ovrednotila to pobudo na podlagi zbranih relevantnih podatkov in kazalnikov.